

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebina:

Kmetijski tečaji. — Občni zbori podružnic in sestanki članov. — Uspeli s krompirjem „Alma“. — Gorenjski črnolisasti prasič. — Podkovanje konj. — Češplje in arborin. — Eponit in letošnje vino. — O zložbi ali komasaciji kmetijskih zemljišč. — Razstava in premovanje goveje živine v Selcih. — Letošnja trgatav. — Sadna razstava v Logatcu. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Kmetijski tečaji.

Kmetijska družba prične v kratkem prirejati **dva- do tridnevne tečaje**, ki se imajo vršiti zunaj po deželi na sedežu kmetijskih podružnic. Prednost bodo imele tiste podružnice, ki se prej oglasijo in ki nudijo vse potrebne pogoje za take tečaje. Na sporedu teh poučnih tečajev bo sledeča učna tvarina: gnojenje z domačimi in umetnimi gnojili, pridelovanje krme na njivi in obdelovanje travnikov, pridelovanje in odbiranje semena, zatiranje rastlinskih bolezni in škodljivcev, pospeševanje kravjereje in mlekarstva, zadružna organizacija živinoreje, pašništvo, zimsko krmiljenje in strežba živini, izboljšanje hlevov in svinjakov, konjereja itd. Sadjarski in vinarški tečaji se bodo vršili v sporazumu z dotičnimi organizacijami.

Podružnice se vabijo, da tudi same izrazijo svoje želje glede učne snovi kakor tudi glede časa, v katerem naj se priredijo ti tečaji. Pouk na tečajih bo trajal dopoldne in popoldne in se bo izpopolnjeval deloma z vprašanji in odgovori od strani udeležencev in predavateljev, deloma s praktičnim razkazovanjem vsega, kar bo v danih razmerah mogoče.

Podružnica pa, ki želi tak tečaj, mora izpolniti sledeče pogoje, predvsem pa zagotoviti:

1. Zadostno število udeležencev izmed odraslih kmetijskih mladeničev in samostojnih kmetovalcev, ki se morajo zavezati, da bodo tečaj redno obiskovali. Število udeležencev ima znašati **najmanj 20 oseb**.
2. Pripraven učni prostor.
3. Potrebna prosta prenočišča za dve učni osebi, in

4. prost dovoz in odvoz predavateljev na bližnjo železniško postajo.

Kmetijske podružnice, ki žele pod temi pogoji prirejati kmetijske tečaje, naj to čimpreje naznanijo Kmetijski družbi v Ljubljani.

Občni zbori podružnic in sestanki članov.

Organizacija naše družbe je po svojem ustroju dobra, po svojem delovanju pa še precej pomanjkljiva. Vzrok tiči med drugim tudi v premali delovnosti raznih podružničnih odborov in v nezadostnem zanimanju članov za podružnico in njeno delo. Ako bi bili naši podružnični odbori za vso stvar bolj zainteresirani, bi lahko bilo vse delovanje bolj živahno in bolj uspešno, kar pričajo razne podružnice, ki imajo res delovne odbore. Poleg običajnih zborovanj bi se lahko vršili še posebni sestanki podružničnih članov, zlasti pred jesensko in spomladno setvijo, na katerih bi se pogovorile in naročile vse gospodarske potrebščine. Pa tudi na občnih zborih bi lahko bilo več razgovora o zadevah in potrebah naše kmetije. Seveda bi morali biti ti občni zbori skrbno pripravljani, ne le zaradi polnoštevne udeležbe, temveč tudi zaradi vseh tistih vprašanj, ki se imajo obravnavati na občnem zboru. Sedaj pa potečejo občni zbori večinoma na hitroma, ne da bi bilo zadostnega zanimanja od strani udeležencev in ne da bi se razpravljalo o tekočih gospodarskih vprašanjih. Glavno je, da so volitve končane. Prav to naglo odpravljanje in reševanje občnih zborov je tudi važen vzrok, da se jih mnogi člani ne udeležujejo in da ne

kažejo tistega zanimanja, kakor bi bilo treba. Mnogo članov se tudi iz gole nezavednosti ne udeležuje občnih zborov. Enkrat na leto se vrše občni zbori, pa še takrat jih ni blizu in se ne poslužujejo svojih članskih pravic! To je skrajna malobrižnost, ki jemlje po drugi strani tudi vnetim in deloljubnim odbornikom mnogo veselja do vztrajnejšega dela.

Organizacija kmetijskih podružnic bi morala biti trdna, delovanje samo pa bolj krepko in živahno in to bi moralo priti do izraza tudi na občnih zborih podružnice. Glavna družba je že marsikaj dobrega povzela, da bi se ojačilo delovanje podružnic, treba pa je, da se začnejo tudi podružnice s svojimi odbori in svojim članstvom bolj gibati in zavedati svojih dolžnosti in svojih lepih nalog.

Mesec dni pred jesensko setvijo bi se morali prirejati sestanki — kakor se je to v tem listu že enkrat poudarjalo — da bi se izvršila pravočasno vsa potrebna naročila na umetna gnojila, semena itd., in da bi se pri tej priliki pogovorilo vse potrebno glede izvedbe poizkusov z umetnimi gnojili in semeni, katere bi moral vsak član brez izjeme za svoje razmere prirejati, da pridemo prej na čisto. In prav tako bi se morali taki sestanki prirejati pred nastopom spomladi, da se pravočasno priskrbe potrebščine za pomladansko setev. Koliko praktične vrednosti bi bili ti sestanki z vsem, kar bi se na teh sestankih pogovorilo in ukrenilo! Kolike važnosti za naš kmetijski napredek bi bili na teh sestankih započeti in dogovorjeni poizkusi z umetnimi gnojili ali pa novimi semeni, itd.! Koliko lažje in hitreje bi na ta način lahko napredovali! Vsaj so tudi po drugih deželah prišli po tej poti do boljsega napredka in do večjih uspehov!

Danes vlada po premnogih naših podružnicah še pravcato spanje in je skrajni čas, da se prebudimo in zavzamemo za svoje gospodarske koristi. Danes je čas dela in gibanja in če se ga ne bomo lotili pri naših podružnicah, bo naša kmetija še bolj trpela in propadala. Ali nas ne bodo vneli lepi zgledi, ki jih imamo po drugih krajih? Ali naj se zakrknjeno držimo starih navad in naj živimo in delamo ločeno drug od drugega in vsak samo zase? — Ne! Naše podružnice pa imajo lepo in hvaležno nalogo, da vzgajajo naše gospodarje, da pospešujejo in posredujejo napredek, da prirejajo v ta namen sestanke in zbo ovanja, ki naj jih skrbno pripravljajo in redno vrše!

R.

Uspehi s krompirjem „Alma“.

Letos smo dobili v deželo novo vrsto krompirja z imenom „Alma“. Družba ga je oddala na razne strani za seme, tako da so ga naši člani preskušali po raznih krajih in na različni zemlji glede njegove

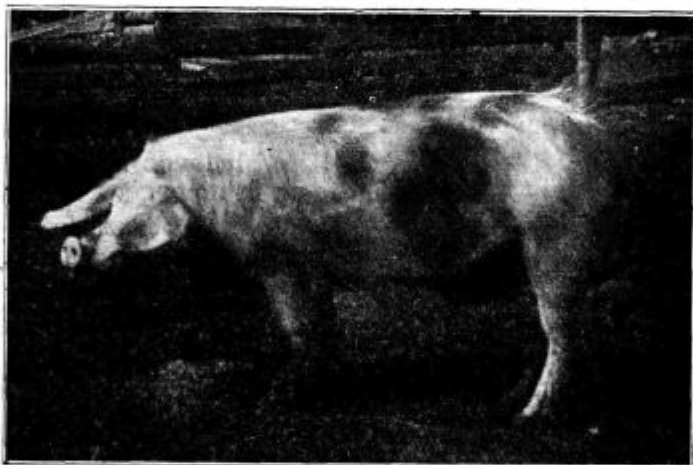
rodovitosti in utrjenosti proti boleznim. Tudi družba ga je posadila nekaj v svoji drevesnici. Uspeh je bil nepričakovano ugoden, kajti krompir je dal 16 kraten pridelek. Gomolje samo je bilo lepo razvito, debelo in podolgasto. Značilna za to sorto so tudi očesa, ki so na močno razvitem gomolju nekoliko izbuljena, torej navzven stoječa.

Ta uspeh seveda ne more biti še merodajen za presojo te sorte krompirja. Treba je, da se oglasijo s svojimi letošnjimi uspehi tudi še tisti naročniki, ki so delali poskuse po drugih naših krajih. Zaraditega jih prosimo, da nam po dopisnicah poročajo o doseženih uspehih, in sicer glede tega, koliko je bilo pridelka v primeru z domačim krompirjem, kako debelo je gomolje in kako odporna je ta sorta proti krompirjevim boleznim.

Došla poročila hočemo priobčiti v tem listu. Naj se pošljejo zato čimpreje, zadnji čas pa do 22. novembra t. l. —n.

Gorenjski črnolisasti prasič.*

Radovljiški okrajni živinorejski odbor je pri priskrbovanju okraja z dobrimi merjasci izsledil pred par leti v nekaterih svinjakih radovljiškega in kamniškega okraja nekaj značilnih živali, na katere je obrnil takoj svojo pozornost. Značilni za te živali so **dolg život, dolgi, ohlapno viseči uhlji ter črnolisasta oziroma črno-pikasta barva** (pod. 42. in 43.) Živali niso debelih, a tudi ne predrobnih, pač pa čvrstih kosti. Pri zasledovanju njihovega uspevanja ter njih vpliva pri križanju na izboljšavanje reje se je našlo, da prekašajo te živali najboljše naše nade. Fotografije merjascev in svinj te sorte in eno lobanjo je odbor poslal specialistu

Pod. 42. Gorenjski črnolisasti merjasec, 12 mesecev star, iz Suhadol pri Kamniku, sedaj na plem. postaji v Žirovnici.

na dunajski poljedelski visoki šoli dr. Staffeju v svrhu študija. Mnenje tega strokovnjaka se je popolnoma ujemale z izkustvi, katere ima odbor s temi prasiči. Živali se ob količkaj dobri reji naglo razvijajo in rastejo, se rade pitajo, dajejo izborna meso (gnjati!) ter so odporne proti boleznim, a na planinski paši tudi proti vremenskim nepravilnostim. Plemenske svinje so jako mirne, nerazvajene, zelo rodovitne in mlečne. Pujski dosežejo ob 8-tedenskem sesanju povprečno težo od 16 do 18 kg. Povprečna teža eno leto starega kastriranca znaša okrog 150 kg, pri starejših pitanih prasičih pa se je dognalo že nad 300 kg žive teže. V par primerih je dala pitana žival **samega špeha in masti nad 120 kg.**

Opisana sorta gorenjskih prasičev je nastala nedvomno s križanjem navadne podeželske pasme z jorkširci in deloma s prasiči Hoeschove krvi. Pode-

* Sliki sta iz knjige »Planšarstvo in živinoreja v slovenskih planinah«.

želska stara kri vsekakor prevladuje nad tujo krvjo, kar moramo le želeči, ker nam to jamči za **finost mesa** (svetovno znana kranjska klobasa!), ki bi brez dvoma zelo trpela ob nadaljnji primesi za naše razmere prežlahtne jorkširske krvi. Odbor je seveda najbolj značilne reje teh cepljencev takoj zasegel s tem, da je dal pravilno vzrediti od obranih svinj čimveč merjascev, katere je dodelil svojim postajam. Kamniške črnopikaste živali je odbor družil z živalmi slične krvi v radovljiškem okraju; njihovo potomstvo v par rodovih je zelo zenačeno po svojih oblikah in lastnostih. Tako se je ta rod po večini okolišev radovljiškega okraja razširil, v enem do dveh let bo pa obvladal ves srez.

Iz rejskih in gospodarskih razlogov se priporoča to vrsto prasičev osobito našim malim in srednjim kmetijam, ker je kot zelo hasnovita, nerazvajena in odporna **vredna, da se v Sloveniji čimbolj razširi in ustali.**

Jos. Sustič, okr. kmet. ref.

Pod. 43. Gorenjska črnolisasta svinja, po odstavitvi mladičev. Skotila je trikrat po 10 do 14 pujskov ter se je odlikovala tudi z veliko mlečnostjo. Vzrejena je bila v Lescah pri Radovljici.

Podkovanje konj.

Slabo delo naših kovačev po deželi mi daje povod, da se oglašim kot učitelj podkovstva. Z veseljem ugotavljam, da je postalo kovanje v zadnjih desetih letih več kakor za sto odstotkov boljše. K temu pa je pripomogla največ drž. podkovska šola, katera je s svojim pravilnim in solidnim delom pritegnila nase pretežno število strank, katere in je bilo na tem, da so konji pravilno in dobro podkovani.

Delo nekaterih naših ljubljenskih kovaških mojstrov je hvalevredno, v splošnem pa podkovanje konj še vedno ni na isti višini, kot bi moralo biti.

Kar pa se tiče kovanja konj na deželi je isto v pretežni večini še vedno slabo. Temu so deloma lastniki konj sami krivi. Dosti je posestnikov, ki ne puste konja mesece prekovati. Kopito postane vsled tega predolgo, podkev prekratka, pete obrabljene in prenizke. Tako kopito je potem težko spraviti v pravilno razmerje.

Drugi lastniki konj ne omehčajo kopit odnosno jih ne puste omehčati pred prekovanjem — kar je pa zelo važno —, ker vsled trdega roga ni mogoče kopita pravilno porezati, še manj pa dobro podkovati.

Tretjič pa zahteva večina, da se stare podkve nazaj pribijejo, brez ozira na to, v kakšnem stanju se podkve nahajajo. Če so ozobci (štolni) dobri, potem še velja, če jih je pa treba na novo napraviti, potem postane podkev znatno prekratka. Če jo kovač potegne, da jo s tem zdaljša, postane prešibka in se običajno zlomi. Posebno neugodno pa vpliva nepotrpežljivost lastnika konj pri podkovanju, če za-

hteva, da je delo hitro izvršeno. S tem razburi kovača, ki bi rad ustregel, in da ne izgubi strank, začne hitro in površno delati. Pri takem hitrem delu se lahko napravijo napake, ki postanejo lahko usodopolne tudi za konja.

Na podkovski šoli, kjer je vedno zadostno število učencev na razpolago, je treba za podkovanje konj $1\frac{1}{2}$ do 2 uri, pri slabih kopitih pa še več. Pri hitrejšem podkovanju se ni čuditi, če kovanje tu ali tam slabo izpade. Da pride

kovač pri izvrševanju podkovstva tem težavam v okom, mora opraviti delo molče, četudi s stisnjenimi zobmi. So pa tudi kovači, katere take nepravilne prav nič ne motijo, ki delajo tja v en dan, brez vsakega pomisleka. Vsled tega je tudi tako izvršeno kovanje po navadi nepravilno in slabo. Prej navedene napake posestnikov konj oziroma hlapcev čuti tudi podkovska šola v polni meri; dostikrat so kopita tako trda, da jih je mogoče porezati šele potem, če jih prej z vročim železom pogreješ, kar je pa nepravilno in škodljivo.

Živnozdravnik M. Knaflič.

Češplje in arborin.

Naši češpljevi nasadi so v zadnjih desetletjih močno opešali. Ni prav nič čudnega, ako češplje tako malo in tako neredno obrode. Vsa vnanost češpljevega drevja nam razodeva, da je drevje širano in da mu manjka življenskih moči. To se pozna na lubju (skorji), na vejah in poganjkih in na listju. Veje se suše, listje pa boleha in odpada. Namesto bujno zelenega listja in krepke rasti, vidimo pobledele, pegaste in luknjičaste liste, ki odpadejo, preden pride čas zrelosti. In če pogledamo veje natančneje, najdemo često vse polno uši — kaparjev na njih, ki zajedajo šibko drevje in mu pijejo življenski sok. Vrtajo po češpljevih deblih pa tudi razne vrste lubadarjev (likarjev, zalubnikov), ki glojejo znotraj lesa in mu krajšajo življenje. Marsikdo niti ne opazi teh škodljivcev, ampak vidi le njih kvarne posledice, ki se kažejo v neprestanem hiranju in v nerodovitosti češpljevega drevja.

Protj tem škodljivcem in boleznim se danes močno priporoča arborin, gosta, črnotrjava tekočina (drevesni karbolini), katero je treba stanjšati, da je dobra za mazanje in škropljenje drevja. Arborin je znano sredstvo, ki se tu in tam že rabi, toda še vse premalo. Z ozirom na ugodne uspehe, ki so se že dosegli s tem pripomočkom, bi se ga morali splošno poprijeti. Komur je češpljevo drevje količkaj marj, naj si pomaga s tem sredstvom, da se drevje zopet okreni. Z njim bi se dalo veliko pomagati, da bi nam češpljevo drevje bolj uspevalo in bolj rodilo. Letošnji poskus v krškem okraju, ki ga je napravil

okr. ekonom Ambrož z arborinom in „Karbokrim-pom“ (neko posebno vrsto drevesnega karbolineja), je pokazal, da je češpljevo drevje, ki je bilo nama-zano in poškrabljeno s tem sredstvom, vse drugače izgledalo, kakor pa drugo drevje. Listje je bujno rastlo in ostalo zeleno do zadnjega, dočim je po drugem drevju bolehalo in zgodaj odpadlo. S to izkušnjo se je treba okoristiti. Povsod naj se po-maga češpljevemu drevju z arborinom, ki to drevje naravnost pomlajuje in mu daje z uničevanjem raz-nih škodljivcev novih moči.

Z arborinom je treba drevje mazati pozimi, ko ne zmrzuje, in v zgodnji pomladi, preden začne odganjati. Arborin je mešati z vodo. Na 100 hl vode vzamemo 7 do 10 l arborina, na 10 l torej $\frac{3}{4}$ do 1 l arborina. Po deželi imajo podružnični odbori hval-ležno nalogo, da zaneso to priznано dobro sredstvo med naše sadjarje.

R.

Eponit in letošnje vino.

S samim pretakanjem in žveplanjem se letošnje nakaženo vino sicer nekoliko boljše, toda zadostno se ne more popraviti. Treba je seči po boljših sred-stvih, kar pa lahko izvrši vsak navaden vinograd-nik brez posebne umetnosti in posebnih stroškov, namreč, da mu primeša ob pretakanju, ko se je mošt oziroma vino že nekoliko učistilo, gotovo množino **eponita**. Na 100 litrov je primešati 4—10 dkg, kar se ravna po bolj ali manj slabem okusu. Navadno za-dostuje 4—6 dkg.

Eponit (sajam podoben rastlinski prah) zme-šamo z dotičnim vinom najprej v škafu, potem vli-jemo vse skupaj v sod ter vse skupaj z debelejšo leseno palico dobro premešamo, sod zatakemo in pustimo na miru, da se eponit usede v podobi gošče na dno. Zmeša se lahko z vinom tudi med prit-kanjem. Razen tega, da vzame eponit vinu vsak ne-prijeten postranski okus in duh in nekaj barve, ga obenem tudi nekoliko učisti.

Po gotovem času, ko se je eponit popolnoma usedel na dno posode, moramo to eponitno goščo iz vina odstraniti bodisi s pretakanjem ali na drug na-čin, n. pr. z do dna segajočo cevjo, drugače bi vino polagoma zopet izvleklo slab okus iz eponitne gošče. Eponit ima Kmetijska družba v zalogi, in sicer po 50 Din za kg.

Fr. Gombač.

O zložbi ali komasaciji kmetijskih zemljišč.

(Konec.)

Prošnja za zložbo se vlaga pismeno ali pa ustno na zapisnik pri oblastnem komisarju za agrarne operacije. Dolžna so pa sprejemati take prošnje na zapisnik tudi sreska poglavarstva, okrajni in občinski odbori in notarji. Prošnjo mora podpisati najmanj $\frac{1}{3}$ lastnikov, ki pa morajo pla-čevati vsaj polovico vsega zemljiškega davka od za zložbo v pošteb prihajajočega sveta, ali pa po-lovica lastnikov zložbenega sveta brez ozira na velikost posestva in davke. Zakon hoče s tem omo-gočiti zložbe pametnejšim in naprednejšim kmeto-valcem tudi proti volji nasprotujočih starokopitnih posestnikov in zgagarjev, kakršnih nikjer ne manjka.

Na podlagi take prošnje odredi agrarni komisar obravnavo na licu mesta, da ugotovi obseg in udeležence ter vse druge podatke za zložbeni po-stopek. Slednji se vrši s sodelovanjem udeleženih posestnikov, ki v to svrhu izvolijo iz svoje srede poseben odbor 4—12 članov. Ta odbor je sosvet agrarnega komisarja in podaja svoje mišljenje in predloge osobito v gospodarskih vprašanjih, n. pr. glede načina cenitve sveta, o napravi novih potov, jarkov in drugih skupnih naprav, o zasnovi zlož-benega načrta, o pričetku obdelovanja po novem načinu itd. Preko utemeljenih predlogov odbora na-ravno ne more iti noben agrarni komisar. Zato je prazna bojazen naših kmetovalcev, da se zložba izvršuje brez njih ali celo proti njihovim željam.

Nadaljnji potek zložbenega postopka delimo v tri dele:

1. Cenitev zložbenih zemljišč. Zemljišča se zlagajo po vrednosti in dobroti na podlagi cenitve in ne po ploskvi. Tozadevni napis in seznam po-sestnega stanu se razpoloži skozi 14 dni pri pristoj-nem županstvu na vpogled udeležencem, ki imajo proti cenitvi pravico pritožbe na komisijo za agrarne operacije. Obenem zasliši komisar udeležence glede njih želja po dodelitvi novih pripadajočih jim oddelil.

2. Naprava zložbenega načrta z osnutkom novih potov, zboljševalnih in drugih skupnih naprav. Tudi zložbeni načrt se z vsemi pripomočki (računi, se-znami itd.) vred razpoloži pri županstvu in to objavi na občinski deski in v Uradnem listu ter naznani vsem udeležencem. Agrarni komisar pa mora do-ločen dan sam pojasnjevati zložbeni načrt na licu mesta. Proti zložbenemu načrtu ima vsak, kdor se čuti prikrajšanega, pravico pritožbe na komisijo za a. o.

3. Obmejitev in zakoličenje novih oddelil v naravi v primerne odredbe zaradi prevzema istih v posest in last po novih lastnikih.

Zaključni se zložbeni postopek s tem, da agrarni komisar uradoma izvede v zemljiški knjigi in dav-čnem katastru ureditev novega posestnega stanja.

Koliko časa traja tak zložbeni postopek? Če občina ni prevelika (do 1000 ha) in ni preveč udele-žencev (do 250) in če ni posebnih zaprek, je mogoče izvršiti zložbo tako, da drugo leto po vloženi prošnji na jesen (pred ozimno setvijo) že lahko prevzamejo udeleženci svoja nova oddelila v obdelovanje.

Glede stroškov je treba poudarjati, da po v Sloveniji veljavnih zakonih plačajo udeleženci samo zemljemerske stroške, ki so razmeroma majhni. Vse druge stroške za obravnave itd. nosi država. Tudi so vse prošnje in vloge, vsi zapisniki, vse listine in izjave koleka (takse) proste. Končno se brezplačno uredita tudi zemljiška knjiga in kataster.

Tako sem podal v glavnih obrisih vse, kar mo-raje vedeti o zložbi naši kmetovalci. Želeti je le, da bi se tudi pri nas začela izvajati ta moderna ureditev zemljiške posesti. V posebnem članku hočem pokazati njene uspehe na lansko leto de-jansko izvršeni zložbi v občini Golava buka (okraj slovenjgraški), da vidijo kmetovalci, da so tudi pri nas zložbe ne samo mogoče, ampak tudi nujno po-trebne.

Dr. Franc Spiller-Muys,
oblastni agrarni komisar.

Razstava in premovanje goveje živine v Selcih.

Živinorejska zadruga v Selcih, ki je že znana po svojem krepkem delu za povzdigo živinoreje v svoji dolini, je priredila dne 18. oktobra premovanje goveje živine ter si je znala nabrati precejšnjih sredstev za obdarovanje dobrih živinorejcev. Za to premovanje je vladalo veliko zanimanje tudi med živinorejci izven selške doline, kar najbolj dokazuje dejstvo, da so si ogledali razstavo tudi priznani živinorejci iz oddaljenih krajev. Dan pred razstavo je imel obl. referent za živinorejo, g. Fr. Černe, poučno predavanje, katero so zasledovali številni udeleženci z vidnim zanimanjem. Razstava živine je bila prav lepo prirejena; tuji živinorejci, ki so prišli na razstavo, so trdili, da se je živina v selški dolini v zadnjih dveh letih znatno zboljšala, kar je v prvi vrsti zasluga živinorejske zadruge in njenega marljivega tajnika g. Šmidta. — Na razstavo je bilo prignanih 60 glav izbrane živine, in prigon bi bil še večji, ako bi ne bila zadnja poplava mnogim živinorejcem poti zaprla. Posebno pozornost so vzbujali lepo razviti plemenski biki in mlajši bikci, ki bodo mnogo storili za nadaljnjo zboljševanje živine; ravno tukaj se vidi delo zadruge, ki gleda na to, da se ohranijo najboljši bikci za plemo in ki skrbi za pravočasno menjavo bikov ter za preskrbo vseh krajev z zadostnim številom dobrih plemenjakov. Med kravami in junicami je bil material v splošnem prav dober in med njimi je bilo nekaj živali, ki so naravnost vsem ugajale. Živini se je prav dobro videlo, da je res dobro oskrbovana in da ima dosti prostega gibanja; dobro se je videl na vsem tudi vpliv paše ali pa planin. Pogled na razstavljeno živino je bil zlasti zaradi tega prav lep, ker je bila vsa živina samo pingavske pasme in ker ni bilo nič mešanega vmes. Presojevalna komisija je bila sestavljena iz članov, ki niso bili iz selške doline; v njej so bili: referent za živinorejo g. Fr. Černe, zastopnik okrajnega živinorejskega odbora g. Sušnik iz Škofje Loke, zastopnik živinorejske zadruge v Predosljih g. Grašič in sreski ekonom g. J. Hladnik. Živinorejski zadrugi v Selcih želimo, da bi svoje delo uspešno nadaljevala in da bi našla tudi drugje obilo posnemalcev.

Letošnja trgategv.

Kakor je bilo že poleti, julija in avgusta pričakovati, je letošnji vinski pridelek v vsej Sloveniji mnogo zaostal za lanskim. Ponekod je padel ta pridelek na polovico, ponekod celo na tretjino in četrtno lanskega pridelka. Jesensko vreme je bilo sicer prav ugodno za zorenje, toda pridelek se je vedno bolj krčil, proti sredi tega meseca pa je grozdje zbog izpremenjenega vremena pričelo močno gniti, se sušiti ter odpadati, tako da se je moralo z največjo naglico potrgati.

Kakovost grozdja je pa povprečno boljša od lanske, ker so imeli mošti od grozdja, potrganega v prvi polovici t. m. 15—17% sladkorja, boljših izbranih vrst v prav dobrih legah celo 18—20%; slabjših navadnih vrst pa seveda komaj 13 do 14%. V drugi polovici tega meseca nabrani mošti so imeli povprečno 18—20%, od boljših finejših vrst pa celo 21—23% sladkorja, kar odgovarja, pomnoženo z 0.6, alkoholni množini 10.8—12. odnosno 12.6—13.8%.

Kdor je svoje blago skrbno in v lepem vremenu potrgal in spravil, bo imel vino, ki ga bo pozneje prav dobro v denar spravil. Nasprotno bodo imeli pa velike sitnosti in škodo z novim vinom oni, ki so prezgodaj potrgali ter z grozdiem in pozneje z moštom površno ravnali. Tako vino bo jako kislo in tudi neprijetnega vonja in okusa po gnilem, plesnivem, po

* Glej tudi članek „Eponit in letošnje vino“.

žveplu, vitriolu, itd. in vrhu tega, še nestanovitno. Takega mošta ali vina se vsak gostihičar brani in ga zato tudi za nizko ceno ne mara vzeti.* Gč.

Sadna razstava v Logatcu.

Kmetijska podružnica v Gor. Logatcu je priredila v Sokolskem domu dne 17. in 18. oktobra t. l. sadno razstavo za ves logaški okraj. Pri tej prireditvi se je slo poglavitno za spoznavanje najvažnejših sort sadja v tamkajšnjem okraju in ta namen se je tudi dosegel. Podružnični odbor je pod agilnim vodstvom okr. ekonomu g. Zdolškā razstavil preko 100 raznih sort sadja. Na splošno se lahko trdi, da je bilo razstavljeno sadje prav lepo. Predvsem je vzbujal sortiment g. Fr. Premrova, posestnika in lesnega trgovca iz Martinjaka pri Cerknici, občo pozornost. Zares prekrasen sortiment raznih hrušk, kakor n. pr.: izredno debela hruška Kralj Karel Württenberški, general Totleben, Madame Elisa, Lebrun, Dr. Lucius, pozna iz Niobe, avranška, Vojvod. Angoulemka, zelo lepa pastorovka, Le Lectier, zanimiva Richardova maslenka (brez peček), napolenovka, druardovka, nova fulvica, Sterkmanova maslenka, mehelnovka, president Mas, itd. To je bila prava šolska izložba! Tudi njegova jabolka so vzbujala splošno pozornost. Poleg tega so razstavili še drugi posestniki prav lepo sadje, n. pr. g. Nagode v Gor. Logatcu, dalje ga. Kremenšek iz Laz pri Planini, ki je razstavila letošnje in lansko šampansko reneto, precej tepe breskve, itd. Omeniti je tudi g. nadučitelja Mrcino iz Grahovega, ki je tudi poslal lepo sadje. Imena najvažnejših sadnih sortam je določeval g. Kafol iz Ljubljane. Po pozdravnem govoru g. okr. ekonomu je ob 1/2 11. uri imel g. Kafol daljše predavanje o važnosti sadjarstva in o najvažnejših sortah za logaški okraj. Ožji sortiment je bil namreč razstavljen z večjim napisom na posebni mizi. V tem sortimentu so bili: **gdanski robač, Jakob Lebel, Baumannova reneta, bobovec, ontario in boskopski kosmač**; dalje postranske sorte: londonski peping in šampanska reneta. Od hrušk se je priporočalo: **avranško, pastorjevko in boskovko**; od moštnic pa **koruško moštnico in tepko**. Na razstavi je izložila „Chemotechina“ iz Ljubljane razne izdelke kakor: „Arborin“, „Sanio“ itd. Razstavo so posetili med drugimi tudi okr. glavar g. Maras, g. notar in g. okr. sodnik, ki so z velikim zanimanjem in razumevanjem ogledavali razstavljeno sadje. Na žalost se je dognalo, da se mnogi merodajni in premožnejši krogi otvoritve niso udeležili. Obiskovalci so bili z razstavo zadovoljni. Začetek je storjen. Želeti bi bilo, da se drugo leto, če bo dovolj sadja in sredstev, priredi splošna in večja razstava. Marljivemu odboru podružnice pa kličemo: Naprej po začrtani poti! K.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znakah) za stroške.

Vprašanje 81. Letos imam veliko množino suhega želoda, ki ga hočem pokrmiti prasičem. Rad bi vedel njegovo hranilno vrednost. **Kako je pokladati želod prasičem?** (I. T. v D.)

Odgovor: Želod vsebuje mnogo hranilnih snovi in tvori posebno za prasiče izdatno hrano posebno za opitanje. To krmilo napravi prasičje meso, slanino in špeh okusno, zaradi tega ga naši prasičerejci radi pokladajo. Njegova hranilna vrednost se približuje oni koruze, kar vidimo iz tehle podatkov:

V odstotkih:	beljakovin,	tolšč,	škroba,	škrobna vrednost
Želod svež	3.3	2.4	36.3	40.4
Želod naravno sušen	4.8	3.2	47.1	52.4
Želod v pečii sušen	16.5	4.6	65.5	75.—
Koruza	9.9	4.4	69.2	81.5

Če upoštevamo polno krmilno vrednost pri koruzi s 100, potem znaša ta pri želodu 98, torej je le malo manjša. V sveži obliki je pokladati želod prasičem zmečkan, če je suh pa zdrobljen ali zmlet. Najbolje ga je zmešati z drugimi krmili ter dosežemo z njim največji uspeh v zadnji dobi pitanja. L.

Vprašanje 82. Moje tri krave in konj se nekaj dni sem tako močno slinijo, da stojijo sline v jaslih zjutraj do 2 cm visoko. Konj se skoraj najbolj slini. Živina se pase po dobrih suhih pašnikih, od časa do časa pa dobi še rdeče detelje. Kje tiči vzrok slinjenju živine? (V. P. v B.)

Odgovor: Paša sama ne more nikdar povzročiti slinjenja živine. Ta bolezen nastopi šele po krmi, ki je napadena od rje „uromyces“. Okužene rastline imajo na spodnji ali pa tudi na obeh straneh listov, zlasti pa na listnem peclju in stebli, okrogle rdečkastorjave pikice, obsegajoče vse polno trosov. Ta rja največkrat napada deteljo, in sicer posebno v mokrotnih letih. Trosi se pri krmiljenju z okuženo krmo prilepijo na sluznične raznih organov, ki jih neprestano dražijo in razjedajo. V začetku pokladanja pokvarjene detelje obole sluznice v gobcu, iz katerih se izceja: sline v večji množini. Če se pravočasno preneha s tako krmo, se bolezen ne razširi. Nadaljnje pokladanje take krme pa povzroča okuženje in vnetje pljuč, kar konča večkrat s poginom obolele živali. Ker nam ni znano sredstvo proti tej bolezni, Vam svetujemo, da prenehate krmiti z okuženo rdečo deteljo, ki povzroča slinjenje. Sporočite nam tudi, če je slinjenje prenehalo, ko ste prenehali pokladati to deteljo. L.

Vprašanje 83. Plaz mi je odnesel več lepih gozdnih parcel. Ali bi kazalo v ostalo mrtvo zemljo saditi smrekove sadike ali ne? Ali bi bile jelkine sadike boljše? (I. P. v D. pri 2.)

Odgovor: Vaše vprašanje je splošno in je nanj težko odgovoriti, ne da bi se ogledalo dotične krajevne lege, zemljo in sploh ondotne gospodarske razmere. Vse to treba upoštevati, da bo odgovor dovoljen. Mrtva zemlja je lahko kaj različna in lega, ki je nastala vsled plazu, tudi. Zato Vam svetujemo, da se obrnete na okrajnega gozdarskega nadzornika v Škofji Loki oziroma v Logatcu, ki pozna ondotno gozdarstvo in ki Vam bo najlažje podal primerna nasvet. Mogoče, da bo treba dotičen svet utrditi z jelšami itd. Jelkinih sadik ni dobiti. R.

Vprašanje 84. Prosim, priporočite mi pripravno sredstvo za zajčje grinte. (M. K. v M.)

Odgovor: Grinte se pokažejo pri zajcih najrajše v ušesih. Poznamo jih na tem, da postane notranja stran uhljev hrstava in da stresajo živali glavo od srbenja in bolečin. Obolela mesta je treba izpirati z 2% kreolinovo raztopino, da se kraste rajše odluščijo. Ko kraste nekoliko odnehajo, jih je z lasnico (lasno iglo) odluščiti in vse dele pod temi dobro z vato izbrisati ter namazati z razredčenim peruanskim balzomom ali pa poštupati z vepelnim cvetom. Po preteku 8 dni je to zopet ponoviti. R.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Št. Jurij ob Ščavnici je zborovala 15. avgusta. Od 95 udov je bilo 21 navzočih. Iz poročila povzamemo, da je imela podružnica lani 104 člane in 3 odborove seje. Poslovnih spisov in dopisov je bilo skupaj 247. Računski zaključek izkazuje 83.322 Din dohodkov in 82.711 Din stroškov. Za delegata sta bila izvoljena Jak. Zemljič in Ljud. Ivanjšič. Pri slučajnostih so se sprejeli predlogi glede enquete za določitev goveje pasme, nadalje za ukinitve ministrske odredbe zaradi prijave vina in mošta finančni straži, za ureditev eko-

nomske službe, za prireditve tečajev pri državnih nasadih v Kapeli in za prednostno obravnavo podružničnih predlogov na obč. zboru v Ljubljani.

Kmetijska podružnica Podčetrtek je zborovala 22. avgusta. Od 33 udov je bilo 8 navzočih. Iz poročila je povzeti, da je podružnica naročila 220 kg „alma“-krompirja in 1800 kg modre galice in da je priredila tudi predavanje o živinoreji; predaval je družbeni tajnik inž. Lah. Računski zaključek izkazuje 1937 dinarjev dohodkov in 147 Din stroškov, tako da ostane prebitka 1790 Din kot fond za nakup trijerja. Delegatom je bil izvoljen Karl Kobale. Slednjič se je pogovorila zadeva glede nakupa trijerja.

Kmetijska podružnica v Novem mestu je zborovala 12. septembra. Od 354 članov je bilo 73 navzočih. Iz poročila o delovanju je povzeti, da je imel odbor mnogo posla z nadziravanjem trtnice in drevesnice. Oddalo se je 10 vagonov umetnih gnojil, več sto kil semena in 36 metr. stot. močnih krmil. Denarni promet je znašal nad 800.000 Din. Pri nadomestnih volitvah je bil izvoljen odbornikom Franc Kastelic. Za delegate so bili izvoljeni Iv. Kulovec, Ant. Avsec, Ant. Klinc, Al. Hude, Jan. Udovč, Ant. GLOBEVNIK, Fr. Kafol, Fr. Kastelic in Fr. Malasek. Slednjič se je vršila razprava o razdelitvi drž. podpore 40.000 Din za škodo po toči.

Kmetijska podružnica Sromlje je zborovala 19. septembra. Od 22 udov je bilo 12 navzočih. Načelnik je poročal o uredbi novega knjigovodstva in priporočal nabavo vseh gosp. potrebščin pri družbi. Računski zaključek izkazuje 626 Din gotovine. Delegatom je bil izvoljen Mart. Sottler.

Kmetijska podružnica Brezovica je zborovala 29. avgusta. Od 27 udov je bilo navzočih 7. Iz poročila je povzeti, da je podružnica priredila gospodinjski tečaj, da je prejela kot državno podporo brezplačno žitočistilnik in da je kupila s podporo tudi bika-plemenjaka. V blagajni izkazuje ostanka 1632 dinarjev. Za delegata je bil izvoljen Jak. Kušar. Pri slučajnostih se sklene prirediti potrebno shrambo za podružnični inventar in prositi za tri čistokrvne plemenjake in za eno telico ozir. kravo simodolske pasme.

GOSPODARSKE STVARI.

Oddaja vinskih in sadnih dreves iz državnih trtnic in drevesnic mariborske oblasti. Prihodnjo pomlad se bo oddajalo iz drž. trtnic in drevesnic v mariborski oblasti trtne in drevesne sadike najbolj upeljanih vrst, kakor: laške graševine, muškatega silvanca (sovinjona), belega burgundca, rumenega šipona (pošipa), zelenega silvanca, žlahtnine I. dr., cepljenih na rip. port. rupestris št. 9, solonis + rip. 1616; nadalje od lablan: štajerske mošancike, renskega bobovca i. dr. po sledečih cenah, in sicer: cepljenke Ia po 1500 Din 1000 komadov; korenjaki Ia po 250 Din, IIa po 75 Din 1000 komadov; kličji Ia po 100 Din, IIa po 35 Din 1000 komadov; drevesa (visokodebelna) Ia po 15 Din, IIa po 10 Din in komad. — To blago se razdeli med mani imovite posestnike, ki doprinesejo od pristojne občine tozadevno potrdilo. Eventuelni preostanek se dodeli imovitejšim posestnikom, katerim se na zaračunajo trte in drevesa po dnevnih cenah. Nadalje veljajo te cene le na oddaljenem mestu v dotični trtnici ali drevesnici. Za omot in dovoz na železnico se zaračuna lastne stroške. Pri dodelitvi se bo v prvi vrsti upoštevalo vinogradnike in sadijarje mariborske oblasti, potem šele ostale. Naročila morajo biti kolkovana (5 Din na vlogo) in se imajo vložiti najkasneje do 25. novembra 1926. in sicer: 1. Na trte iz območja sreskih poglavarjev **I. t. t. omer. Ptui. Dolnja Lendava. Murska Sobota. Čakovec in Preloz pri „Upravniku drž. loznega in ovočnega nasada v Kapeli. pošta Slatina-Radenci“; 2. iz območja sreskega poglavarja Celje pri „Upravniku drž. loznega nasada v Sv. Uršuli,**

p. Dramlje pri Celju; 3. iz območja vseh ostalih sreskih poglavarstev pri „Upravniku drž. loznega in ovočnega nasada v Pekrah; p. Limbuš pri Mariboru“; 4. naročila na drevesa pa iz območja vseh sreskih poglavarstev mariborske oblasti pri „Upravniku drž. ovočnega nasada v Ptujju“. Enemu naročniku se zamore dovoliti za enkrat po največ le do 1000 kom. cepljenk, 2000 kom. korenjakov; 5000 kom. ključev in do 100 drev. Za slučaj neizčrpanja zalog pri tej razdelitvi se bo razdelitev vršila tudi po navedenem roku. Naročila so obvezna in mora vsak naročnik naročeno blago v slučaju dodelitve prevzeti ozi. plačati. — Veliki župan: **Dr. Pirkmayer** s. r.

KMETIJSKE NOVICE.

Štiridesetletnica grmske kmetijske šole. Dne 30. septembra 1886. se je nekdanja „deželna vinorejsko-sadjarska šola“, ki je bila 13 let poprej otvorjena in nameščena v graščini grofa Lanthierija na Slapu pri Vipavi, zaključila in se je nato z vsem osebjem, učenci in inventarjem vred premestila na Dolenjsko, kjer je že spomladi istega leta deželni odbor kranjski kupil v to svrhu od Antona Smoleta graščino Grm pri Novem mestu. Dne 18. novembra 1886. je bila nova „kranjska deželna vinarska in sadjarska šola na Grmu“ od strani tedanjega deželnega odbornika, dr. Josipa Vošnjaka, v imenu deželnega odbora kranjskega ob navzočnosti številnih odličnih gostov slavnostno otvorjena. Šola je bila pozneje izpremenjena v splošno kmetijsko šolo in tako tudi nadalje ostane, čeprav je nedavno dobila že zopet novo ime „specialna poljedelska in živinorejska šola“. — Dne 18. novembra letošnjega leta poteče torej 40 let, odkar je pričela kmetijska šola na Grmu vršiti med slovenskim narodom svojo važno kulturno nalogo, ki je bila tem važnejša, ker je bila to dolgo vrsto let edina slovenska kmetijska šola v sedanji Sloveniji. Svojo štirideseto obletnico otvoritve namerava grmska kmetijska šola dne 18. novembra t. l. dostojno proslaviti. Zeleti bi bilo, da se te proslave udeležijo tudi absolventi tega zavoda, zlasti iz starejših, predvojnih letnikov, ki vrše širom naše domovine svoj važen kmetijski posel. — Ravnateljstvo jih k tej prireditvi vlijudno vabi s pozivom, da svojo udeležbo prijavijo vsaj do 6. novembra t. l. ravnateljstvu šole.

Vinska razstava v Ivanjkovcih. Tukajšnja vinarska razstava „Jeruzalemčan“ priredi 9. decembra t. l. po zgledu lanske take prireditve veliko razstavo vina izključno iz ormoških in ljutomerskih vinogradov, zvezano z vinskim sejmom.

Okrajna sadna razstava v Ptujju. Glede te razstave, ki se je vršila od dne 2. do 6. oktobra t. l., nam je k zadnjemu poročilu dodati še sledeče: Vsak dan razstave so se vršila predavanja, katera so obdržali: prof. Priol, sreski referent Josip Zupanc ter tajnik Ljud. Sagadin. — Vsakemu obiskovalcu so se dala potrebna pojasnila, tako da je razstava v poučnem oziru izvršila vse potrebno. — Največ zaslug, da je razstava tako dobro uspela, so imeli: sreski referent g. Josip Zupanc, ki je zbiral sadje, dal iniciativo za razstavo ter vodil tudi njeno razvrstitev, dalje od vinorejske šole v Mariboru gg. ravnatelj Andr. Žmavc, prof. Priol in instr. Aplenc, — potem šolski upravitelj Levstik, posebej pa še domači prireditelji in razstavljalci: tvrdka Hince, veleposestvo Herberstein, posestnik g. Fr. Mikl in M. Brenčič, sadjar Tkalec, vrtnar Ignac Vauda in drugi. — Trgovskega posla na sadni razstavi je bilo obilo. Sadni kupci so prihajali od blizu in daleč, priglasili so se celo kupci iz Francije, Nizozemske, Nemčije, Švice in Avstrije. Izvršile so se sadne kupčije s tukajšnjimi sadnim trgovci. Vsa sadna razstava pa je bila prodana za lepo ceno ter odposlana na Dunaj. — Gmotno in moralno je razstava dobro uspela ter je delala čast ptujskemu okraju; kajti enake sadne razstave še ni bilo.

DRUŽBENE VESTI.

† **Anton Gvardjančič.** Prejeli smo vest, da je na Slapu pri Vipavi, dne 7. septembra t. l. preminul bivši graščinski oskrbnik Anton Gvardjančič v starosti 86 let. Rajnik je služboval več let (1873—1878) od pričetka vinarske in sadjarske šole na Slapu kot njen vinar in vrtnar, v kateri službi se je odlikoval s svojo marljivostjo in praktično sposobnostjo. Pozneje, ko se je šola preselila na Grm, ga je poklical rajnik grof Lanthier nazaj in mu poveril službo oskrbnika na bivšem šolskem posestvu, kjer je ostal nad 25 let, Gvardjančič je bil dober veččak v svojem poklicu in priljubljen tudi zaradi svojega miroljubnega značaja. Čast njegovemu spominu!

URADNE VESTI.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo, dne 9. septembra 1926.

Raznoterosti. (Konec.)

G. Bajuk je protestiral proti odločbi kmetijskega ministrstva, s katero se je kmetijska šola na Grmu izpremenila v specialno šolo za poljedelstvo in živinorejo; s čemer se je potisnilo v ozadje vinarstvo in sadjarstvo, kateri dve panogi sta na Dolenjskem najvažnejši. Zahteval je, naj se zavzame družba pri ministru, da se ta uredba ukine in ostane učni program šole kakor do sedaj. Po dolgi razpravi je sklenil glavni odbor, da vloži na merodajnem mestu primeren memorandum. To predstavo naj izdelata gg. Skalicky in Rohrman.

G. Steblovnik je predlagal, naj se družba zavzame za to, da se zakonito uvedejo obvezno-kmetijsko-nadašjevalne šole. Predmet se je temeljito obravnaval, na kar se je sklenilo, naj družba o priliki skliče posebno anketo, ki bo obravnavala to vprašanje in izdelala temeljit memorandum za kmetijsko ministru. Pričakovati je odslej v centrali več umevanja za kmetijsko šolstvo, ko smo dobili kot šolskega referenta visokošolskega profesorja v Zagrebu g. Rittiga, ki je poznan strokovnjak in dober šolnik.

G. Hrastnik je prečital protest podružnic v Laškem proti premestitvi živinozdravnika Jerine iz tamošnjega okraja in prosil glavni odbor, naj tozadevno posreduje, da se ta strokovnjak vrne na svoje mesto. — Pojasnilo se je, da je Kmetijska družba tozadevno prošnjo gospodarskih korporacij in občin iz Laškega odposlala kmetijskemu ministru s toplim priporočilom, da jo upošteva.

G. Hrastnik je poudarjal v imenu kmetijske podružnice v Laškem, da je bil nek kmet-posestnik poškodovan po mlatilnici, ne da bi od okrožnega urada za zavarovanje delavcev dobil podporo. Družba naj proti temu protestira, kajti, kdor plača, ima v slučaju nesreče tudi pravico do odškodnine. Po podrobnejih pojasnilih se je naložilo družbi, da posreduje v tem vprašanju pri navedenem uradu.

Nadalje se je obravnavalo vprašanje nabave sladkorja po znižani trošarini za oslajevanje vina. Ker ni nikakega upanja, da bi vlada v ta namen dovolila sladkor brez plačanja trošarin, se za letos opusti vsaka tozadevna akcija.

G. Košar je menil, da bo letos potreba izposlovati od oblastnih uprav splošno dovoljenje za oslajevanje vina.

G. Brenčič je poročal, da je v tem ptujskem okraju letos obilo sadja, za katerega bo treba najti odjemalce. — Opožorilo se ga je, da so se pri Trgovski zbornici oglasili kupci iz inozemstva, ki bi si radi nabavili večje količine sadja. Družba bo obvestila Trgovsko zbornico, na katere naslove se naj obračajo inozemski kupci sadja.

Ker ni bilo drugih vprašanj, je g. predsednik zaključil ob 1. uri odborovo sejo.

VABILO

k občinam zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
  2. Slučajnosti.
- Benica (Prekmurje)**, v sredo, 1. decembra 1926. ob desetih dopoldne pri Jožefu Podgorniku;
- Bohinjska Bela**, v nedeljo, 21. novembra 1926. ob petih popoldne pri načelniku;
- Cirkovce pri Ptuj**, v nedeljo, 14. novembra 1926. po ranem sv. opravilu v „Društveni dvorani“ pri cerkvi;
- Čatež**, v nedeljo, 21. novembra 1926. po prvi sv. maši pri načelniku;
- Črnavas pri Ljubljani**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob dveh popoldne pri Mokarju;
- Dobrava pri Kropl**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob desetih po sv. maši v šoli;
- Godešič**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob polštirih popoldne v Gasilnem domu;
- Gomiško**, v nedeljo, 21. novembra 1926. ob poldevetih dopoldne v šoli;
- Izlake**, v nedeljo, 14. novembra 1926. po prvi sv. maši v mlekarni;
- Koprivna**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob eni popoldne po sv. maši v gostilni „pri Mežnarju“;
- Kostanjevica**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob osmih zjutraj v Društveni dvorani;
- Kovor**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob treh popoldne pri načelniku štev. 6.;
- Ljutomer**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob poldevetih dopoldne v meščanski šoli;
- Mala Nedelja**, v nedeljo, 21. novembra 1926. po rani sv. maši v šoli;
- Ormož**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob poldevetih po rani sv. maši v „Kletarski gostilni“;
- Poljčane**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob treh popoldne v občinski pisarni;
- Prevalje**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob devetih dopoldne v Farni vasi, štev. 15.;

- Podbrezje**, v četrtek, 25. novembra 1926. ob treh popoldne v „Društveni sobi“;
- Ptuj**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob devetih dopoldne pri načelniku;
- Selnica ob Dravi**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob osmih zjutraj v šoli;
- Slovenska Bistrica**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob desetih dopoldne v dvorani hotela „Beograd“;
- Sočava**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob dvanajstih (popoldne) v dvorani „Kmetijske zadruge“;
- Sv. Andraž v Haložah**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob pol-osmih zjutraj, takoj po rani sv. maši, v župnišču;
- Sv. Anton v Slov. goricah**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob desetih dopoldne v posojilnici;
- Sv. Benedikt v Slov. goricah**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob polosmih zjutraj v šoli;
- Sv. Jurij v Slov. goricah**, v nedeljo, 14. novembra 1926. po prvi službi božji v čitalnici;
- Sv. Križ pri Rogiški Slatini**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob poldevetih dopoldne v „Društvenem domu“;
- Sv. Lenart v Slov. goricah**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob osmih zjutraj v gostilni g. Arnuša;
- Sv. Rok ob Sotli**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob devetih dopoldne v šoli;
- Sv. Tomaž pri Ormožu**, v nedeljo, 14. novembra 1926. po rani sv. maši v mežnariji;
- Ševnica pri Trebnjem**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob dveh popoldne pri načelniku na Račjem Selu;
- Št. Ilj v Slov. goricah**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob osmih zjutraj v „Slovenskem domu“;
- Št. Jurij ob j. ž.**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob osmih zjutraj v ljudski šoli;
- Št. Jurij ob Taboru**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob poldevetih dopoldne v šoli;
- Videm ob Savi**, v nedeljo, 21. novembra 1926. ob osmih zjutraj v šoli;
- Višnja gora**, v nedeljo, 14. novembra 1926. ob sedmih zjutraj v „Društvenem domu“;
- Vodice**, v nedeljo, 21. novembra 1926. popoldne po litanijah v hranilnici;
- Vučja vas**, v nedeljo, 14. novembra 1926. po rani sv. maši v šoli pri Sv. Križu.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 171, v M. 8):		
1 par dobrih konj	1000 do 7.000	
Volli in krave (prigon v Lj. 144, v M. 520 glav):		
1 kg žive teže	8— do —	7— do 8:50
1 „ „ „ II.	7:50 do —	6— do 6:50
1 „ „ „ III.	7— do —	5— do 6—
1 „ „ „ krave, klobasarice	3— do 4—	3:25 do 4:50
Teleta (prigon v Lj. 13, v M. 4 glav):		
1 kg žive teže	0— do 11:50	10— do —
Prasiči (prigon v Lj. 189, v M. 225 glav):		
1 komad 6— 8 tednov stari	200— do 300—	75— do 80—
1 „ 3— 4 mesece „	—	150— do 250—
1 „ 5— 7 „ „	—	350— do 450—
1 „ 8—10 „ „	—	500— do 800—
1 „ enoletni „ „	—	1000— do 1250—
1 kg žive teže, debeli	—	10 50 do 12 50
1 „ mrtve teže, debeli	—	14— do 17—
Kože:		
1 komad konjske kože	—	75— do 100—
1 kg goveje kože	—	11— do 13—
1 „ telečje kože	—	15— do 17—
1 „ prašičje kože	—	— do 6—
1 „ gornjega usnja	—	80— do 100—
1 „ podplator	—	60— do 70—

	Ljubljana	Maribor
Perutnina:		
1 komad, piščanec	15— do 25—	10— do 30—
1 „ kokoš	25— do 35—	30— do 40—
Mleko, maslo, jajca, sir:		
1 liter mleka	2:50 do 3—	2— do 2:50
1 „ smetane	— do —	11— do 14—
1 kg čalmeza masla	— do 55—	50— do 65—
1 „ surovega masla	45— do —	— do 40—
1 „ bohinskega sira	— do —	— do —
1 „ sirčka	9— do 10—	3— do 8—
1 jajce	1:25 do 1:50	1:25 do 1:75
Žito in drugo:		
1 q pšenice	320— do 330—	300— do 325—
1 „ rži	245— do 270—	200— do 235—
1 „ ječmena	230— do 245—	200— do 235—
1 „ ovsa	210— do 230—	225— do 250—
1 „ prosa	— do —	225— do 250—
1 „ ajde	220— do 230—	225— do 257—
1 „ koruze (nove, sušene)	300— do 325—	225— do 257—
1 „ fižola, ribničar	38 7—	150— do 300—
1 „ tižola, prepeličar	350—	— do —
1 „ krompirja	125— do 150	125— do 200—
Krma:		
1 q sladkega sena	100— do —	70— do 80—
1 „ kislega sena	75—	— do —
1 „ slame	— do 50—	40— do 50—
Kurivo:		
1 m ³ trdih drv	150— do —	140— do 160—
1 „ mehkih drv	75— do —	105— do 120—

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/2 stran	Din 1200 —	1/4 strani	Din 200 —
1/3 strani	Din 600 —	1/8 strani	Din 150 —
1/4 strani	Din 400 —	1/16 strani	Din 100 —
1/8 strani	Din 300 —	1/32 strani	Din 50 —

Priloga listu stane Din 1200.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 10.—, vsaka nadaljna beseda 50 para.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Opozorilo! Kmetijska družba oddaja vse potrebščine načelno le proti povzetju oziroma gotovemu plačilu, ker jih mora sama tudi naprej plačati. Podružnice naj zato po možnosti nakažejo že ob naročanju potom poštinih položnic na čekovni urad št. 10.712, če se jim je pa blago izjemoma proti računu poslalo, naj skrbijo za takojšnjo poravnavo.

Semena.

Pšenica, Dioseška ozimna 1926, drugi pridelek, po Din 4 za 1 kg, vreče se računijo posebej.

Ozimna semenska rž po Din 3.25, vreče se računijo posebej.

Ozimni ječmen po Din 3.— v vrečah po približno 80 kg, bruto za neto. Ker je zaloga ozimnega semenskega žita le majhna, zato sprejema družba naročitve le neobvezno.

Umetna gnojila za jesensko gnojenje.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonskih naročitvah naj se podružnice obrnejo preje pisмено na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 300.— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 310 za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 160.— za 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg, vreče po 50 kg stanejo 85.— Din z vrečo vred.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg.

Kostni superfosfat z 18% v vodi raztopne fosforove kisline po Din 140.— za 100 kg z vrečami. Za 1 ha 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred.

Mešano umetno gnojilo K. A. S. za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje kalij, dušik in superfosfat v primerni sestavi po Din 170.— 100 kg. Vreče in dovoz na kolodvor se priračuna po lastnih stroških. Za 1 ha 300 kg. To gnojilo bo jeseni dobavno in sprejema družba prijave že sedaj.

Rožena moka, izborno dušičnato gnojilo po Din 350.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 90.— Din 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Razklejana kostna moka, 26% fosforove kisline, 2 3/4% dušika po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra. Cene za 100 kg pri odjemu pol ali celega vagona franko kolodvor Ljubljana ali Maribor jamčeno 17% 20% Din 154.—. Za nadrobno oddajo v Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg: 18% Thom. žlindra Din 145.—, 19% Thom. žlindra Din 152.—.

Krmila:

„Eicema“ — sredstvo proti metuljivosti pri goveji živini, ovcah, konjih in prašičih. 1 kg stane 30 Din.

Kostač, moka za poklajanje živini po Din 14 za 1 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Poklajno apno v izvirnih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— kilogram, na drobno Din 5.— za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol po Din 2.50 za 100 kg Ljubljana, pri celem vagonu Din 2.25 100 kg Ljubljana.

Vinogradniške in vrtnne potrebščine:

Arborin, v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20.—.

Bakreno cedilo za vino, Patent Kovina, (tronožno) po Din 450.— za komad.

Ebuloskope Vidal-Maligand po 500 Din za kompl. aparat. Eponit, vinski, po Din 50 za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 50.— za 1 kg.

Fenoltaleinov papir po 11.— Din za dozo.

Flora škropilnice, dvoliterske, za cvetice, po Din 370.—.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad.

Grozdni mlin, trdke M. Kozinc, Sevnica, po Din 850.—.

Grozdni mlin trdke Weiss, 65 kg teže po 1580.— Din.

Grozdni reblijači „Ideal“ štev. 8, prenosljiv po 2550.— Din.

Grozdni reblijač trdke Weiss po 5450.— Din.

Gumijeve plošče po 5 Din komad.

Gumijevi cevi za škropilnice po 12.— Din meter.
Gumijevе kroglice po 50 par komad.
Hora aparate za zatiranje poljskih miši po Din 400.—
Hora patrone po 12.— Din komad.
„Jullien“ za čiščenje vina, za belo št. 2 in za rdeče št. 1 v zavrtkih ¼ kg Din 30, po ½ kg Din 50, 1 kg Din 100.
Merilo za sode, novost patent **Matjevič** po 120 Din za 2 m zložljiv aparat.
Modra galica jamčeno 98/99% po Din 7.— za 1 kg.
Mošne mere (vage) za v žep, mali format po Din 95.— večji format s termometrom po Din 140.—
Natrijev bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.
Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12.50 za kg v posodi kupca.

Ročni žveplalniki po Din 65.— komad.
Sadni mlin tvrdke Weiss po 4250.— Din.
Sadna in vinska stiskalnica g. Vidmarja Din 2.500.—
„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi za zatiranje poljskih miši po Din 200.—
„Srgo“ patroni za zatiranje poljskih miši po Din 7.— za komad.

Sulikal (koloidalno žveplo) proti oidiju v zavrtkih po pol kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.
Stiskalnica za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—
Škarje za trte št. 37a ali št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.
Škropilnice razpršilke za cvetlice od td. Kunde, od 11.— do 205.— Din.

Škropilnice, orig. Vermorel, trtne nahrbtne Torpille No. 1 po Din 620.—, Oranges po Din 590.—
Škropilnica franc. znamke „Automatique“ Din 680.—
Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema **Kmetijska družba** po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Uspulun je barvasti prah, ki se v vodi hitro raztopi in se dobiva pri Kmetijski družbi v škatlicah po 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.—

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke **Theo Seecitz** po Din 120. **Vinometri „Weinlaube“** od tvrdke Weiss po Din 60.—

Vrtnarsko orodje orig. tvrdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopolacijo (glej spis v „Kmetovalcu“ št. 3) po Din 38.50, Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtna in trtne škarje po Din 52.—, 76.—, 117.—, 146.—, 190.—

Žage za drevesa od td. Kunde, od 30.— do 124.— Din.
Žveplo v rincih za žveplanje sodov po 15 Din za 1 kg.
Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4.25 za 1 kg.
Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.
Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.
Žveplalnike, ročne po 65 Din za 1 komad.
Žveplalniki nahrbtni po Din 400.— za komad.
Žveplalniki nahrbtni, št. 1 Din 450.—, št. 3 Din 500.—

Razne kmetijske potrebščine:

Brzoparilnike „Alia“ original B po 120 l po 1900.— Din, D po 200 l po 2620.— Din.
Brusne kamne po 4, 6, 7 Din komad.
Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 16 zobne po Din 15.— za komad.
Gumijevi seski po Din 20 in 30 komad.

Higosan, sredstvo proti snežni plesni rži, progavosti ječmena v zaklopnih po 200 gr po 40 Din.

Kose prvovrstne 65 cm, 70 cm, 75 cm, 80 cm po Din 28.— 28.— 29.— 29.—

Kultivatorje (ročne) po 18, 20 in 25 Din komad.

Mlečne cevi št. 3561 po Din 7.—

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—

Orodje vrtnarskega društva: male plošnate škropilnice po 10 l po 90 Din, klini za vrvice po 3.— Din, lopate za štlhanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 Din komad.

Porzol preiskušeno suho sredstvo za prašenje semenja proti snetjavosti v zav. po 200 gr Din 10.—

Peresa k vrtnim škarjem po 1 Din komad.

Posnemalnik „Titan“ za 150 l po Din 2500.—

„Baltic“ posnemalnik za 35 l Din 620. M:O za 60 l Din 1260, za 100 l K:1 po 1700 Din, za 130 l K:1 za kmetije 4—7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Požiralnikove cevi za teleta 160, za goved 350 Din.

„Ptičji strah“. Vsebuje 20 strelcov, komad stane Din 20.—

Reporezni stroj E. W. A. po Din 700.—

Robkalni stroji za koruzo EMR po Din 950.—

Ročno sejalico po Din 210.— komad

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr po Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnico (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 120 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Slamoreznice 10 col. reg., komad Din 1050.

Slamoreznica T. S. 8. po Din 1200.—

Slamoreznica, velika F. V. S. 12, po Din 2190.—

Telečni napajalniki po Din 100.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trijerji (orig. Heidovi) po 3600 Din.

Trokarji za goved po Din 100.—

Trokarji za teleta in ovce po Din 70.—

Žitni čistilniki z 10 sitami po Din 1600.—

Poljedelski stroji.

Univerzalni plugi: D6 MN s kratko desko po Din 850. EFB5 po Din 920, D5 MNR po Din 780, D10 MN po Din 1280, D8 MN po 1250, D7 MN po Din 1180, D6 MN po 1000 Din. Kompletni plugi osipalniki z enim prednjim kolesom po Din 850, kompl. plugi z sedemdelnimi izruvači za krompir po Din 1250.—

Plužni lemeži: 7 M24 po Din 52.—, 6 R24 po Din 48.—

Obračalni plug UW5 po Din 1040. Podzemeljski plug po Din 400.

Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175.

Okopalniki: H4 po Din 315; XXV SACK (kopačice) po Din 440.—; „Planet“ št. 8 Din 750; „Planet“ št. 18 Din 220.

Osipalniki: kompletni po Din 780; HSE po Din 310; HZL po Din 700, manjši po Din 350; M za 7" plug (Sack) po Din 390.

Njivska brana: Z3 po Din 700; SE2 po Din 700.

Travniška brana A3 po Din 700.—, A4 po Din 710.—

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000.

Kultivator FZBVR SACK z sedmimi noži po Din 1780, z devetimi (peresnimi) noži po Din 1980.

Izruvač za krompir SACK z sedmimi deli Din 420.—

Kdor zida, pozor!

zidanje cenejše. Zato mora imeti poprej dobro napravljen načrt in proračun, katerega mu lahko napravi le izurjen strokovnjak.

Podpisano stavbno podjetje se Vam priporoča za zgradbe hiš, gospodarskih poslopj, moderno urejenih hlevov, svinjakov, sušilnice za hmelj, sušilnice za sadje, rezervoarje za konserviranje krme, ledenice, napravo rezervoarjev v hribovskih občinah za nabiranje vode ki se uporablja proti požarom, za moderno napravo gnojšč, drenažo za osuševanje travnikov, njiv, pašnikov, drenažo za napajanje zemljišč, za prezidavanje starih hiš, starih hlevov ter za prezidavo istih v nove moderne hleve, za zgradbo mostov, zgradbo cest ter za vsa v stavbno stroko spadajoča dela. Vse imenovane zgradbe delam po najnižjih cenah po vsej Sloveniji. Na zahtevo pridem k vsakemu na dom proti vrnitvi potnih stroškov ter zelo nizkih dnevnic. Načrte, proračune izvršujem po najnižjih cenah, stavbna dela kalkuliram samo s 5% zaslužkom, s tem nudim veliko ugodnost tistim ki zidajo.

Vsled tega se priporočam vsem, ki bodo prihodnje leto zidali, da si dajo napraviti načrte, proračune in strokovna mnenja že v zimski sezoni ter naj pošljejo svoje naslove na

Dragotin Korošec, stavbno podjetje, Rečica ob Paki.

(Za pismene odgovore je priložiti za 2 Din znamk.)

Krave, ki se ne obreje

ali zvržejo, so največkrat na nalezljivem katarju nožnice bolne. Nad 300 krav je bilo z „Bissulinom“ s popolnim uspehom ozdravljenih. „Bissulin“ je pomagal v preko 1000 slučajih. Le na živinozdravniško odredbo. H. Trommsdorff, Chemische Fabrik, Aachen (Nemčija). — V zalogi pri: „Lykos“, Mr. K. Vouk Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Telefon šte. 16.

Poštini ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Stanje vloženega denarja nad 180 milijonov dinarjev.

(Gрадска štedilnica)

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloženega denarja nad 720 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in vbrsti tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo sodišča denar ne-toletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rotaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši brani nici, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani

10

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvi v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 350 milijonov kron.

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1927,

ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštovan in je še danes najbolj obražtan.

Letošnja obširna izdaja se odikuje po bogati vsebini in slikah. Opozarjamo na davčne spise, koje mora vsak čitati, da bo vedel, kaj smo plačevali nekdanj, kaj in koliko mora plačevati danes zlasti Slovenija.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikih
tiskarna in litografski zavod
LJUBLJANA, BREG ŠTEV. 12.

Arborin,

priznano sredstvo soper sadne škodljivce.

Saneolin,

najboljše sredstvo za razkuževanje živine, hlevov,

orodja itd. za časa nalezljivih bolezni. Nadalje cepilno smolo, mazavo milo, **Sanitol, Sanoform** in druge slične izdelke prodaja in razpošilja domača tvrdka

CHEMOTECNA

družba z o. z.
Ljubljana, Mestni trg šte. 10.
na dvorišču tvrdke „Skaberne“.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno **klayne živine**. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma.

Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNKOSZY

Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštne hranilnice šte. 14.257

reg. zadr. z neom. zav.

Brzjavke: „KmetSKI dom“. Telefon šte. 247

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ul. št. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poroštvu ter zastavi premoženja in vrednostnih papirjev ter dovoljuje **kredite** v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vloge na knjižice **6%** brez od-povedi čistih

Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje:

Kavcije inkase, **srečke** in vrednostne papirje ter **čeke** in nakaznice na drugo mesta.

Uradne ure: vsak delavnik od 8. — 12.½ in od 3. — 4.½.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 10.— vsaka nadaljnja beseda po 50 para.
Vsakern 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemane oglase za prihodnje številko.
Upravitelju ne prevzame posredovanja.

800 kg žebeljev (žičnikov)

od 45 do 70 mm dolgih, po Din 2.50 za 1 kg ima na prodaj: **Mihael Kavčič, Zgor. Šiška 125 pri Ljubljani.** 315

Lepega pincgavskega bika,

3 leta starega, dobrega plemenjaka, na razstavi s I. odliko prodaj: **Franc Suid, Selca, Gorenjsko.** 355

Krojači in krojačice!

Kroje (šnite) po poljubnem modelu iz žarnala, ter za vsakovrstna zgornja in spodnja oblačila izdeluje in razpošilja za dame, gospe in otroke **Knatelj Alojzij, strokovni učitelj za krojaštvo, Ljubljana, Križevniška ulica 2, I. nadstr.** 300

Kmetovalci!

Vsled dežja in poplave bo nastopila letos smrdljiva snetjavost pri pšenici v veliki meri. Proti nastopu snetjavosti za more Vas

sigurno zaščititi edino

„Porzol“

suhó sredstvo za prašenje pšenice,

katero pospešuje kaljivost semena, ter zasigura večji in boljši pridelek. „Porzol“ je preizkušeno sredstvo! Uporaba zelo enostavna! Cena Porzola: 1 zavitek 200 gramov Din 10.—, 1 zavitek 1 kg Din 44.—. Za 100 kg pšenice zadostuje 200 gramov „Porzola“. Zahtevajte „Porzol“, dobiva se povsod. Trgovci, ki želijo imeti „Porzol“ naprodaj dobijo popust.

Vsa navodila daje brezplačno tvornica:

„KAŠTEL“ D. D.

Zagrebačka poslovnic

ZAGREB, Poštni predal 104.

Uradni prostori:

Nikoličeva ulica št. 8/I. nadstr.

Sode

vseh velikosti ima vedno v zalogi, ter isto tam se sprejemajo vsa popravila po najnižjih cenah, **Fran Replč, sodarsko podjetje, Ljubljana (Trnovo.)** 241

Kupujemo zlato, srebro

platino, vsake vrste srebrni in zlati denar, metalne odpadke po najvišjih cenah. (Večje množine prevzamemo osebno). Tovarna za ločenje dragih kovin Ljubljana, Spod. Šiška (Jernejeva c. 8.) 251

Vinske sode

stari 6—8 let, izgotovljeni v Varaždinski sodarni, napolnjeni vedno z najboljšim vinom, so radi odprodaje vinograda ugodno na prodaj. Velikost 22 in 26 hl. Cena po dogovoru. **Franjo Gregurovič, kožarna v Krapin.** (Hrv.) 326

Sadna drevesa

oddajam za jesensko saditev. Za prodati imam več tisoč jabolčnih in hruševih visokodebelnih dreves. Cene zmernae, pri večjem odjemu popust. **Ivan Sevnik, posestnik, Zupelevoce pri Brežicah.** 337

Kmečki sin

20 let star, za vsako delo sposoben, želi službe na veleposestvu za pomožnega oskrbnika. Naslov pri upravi „Kmetovalca“. 354

Ekonom

oženjen, brez otrok, se sprejema v službo. Pojasnila daje **Srečko Gobec, Beograd, Prta Matija 62.** 333

Starejšega oskrbnika (šafar)

z večletno prakso, izrednega in zanesljivega, se išče za približno 120 oratov veliko kmetijo na Dolenjskem. Prepisi spricvali naj se priložilo prošnji. — Ponudbe na naslov: **Pavel Langer, Bršljin, pošta Novo mesto.** 352

„Krosna“ tkalnica

v Ljubljani, Zrinjskega c. 6, sprejema v tkanje laneno in konoplino prejo, ter tke naicenele kmečko platno! V zalogi ima pa platno za ribe, umizne prte, zavese, brisače in platno za perilo po najnižjih cenah. Zahtevajte vzorce in cenike! 266

Biček

montaionske pasme, pol leta star, od lepe velike krave in dobre mlekarice, le na prodaj pri: **Karol Nahtigal v Žužemberku.** 358

Dva osla

mlada, zdrava in močna, išče v svrhu nakupa **Gračlinska Zgoranja Ptnj.** 349

Pes ali psica

voščje pasme se prodaj! Več se izve pri načelništvu Kmetijske podružnice v Višnji gori. 348

Kupnik, Podplat:

kupuje za dobavo do februarja kostanjev taninski les, prejema obvezne ponudbe do konca meseca, tudi za vse vrste trdih blodov! 346

Absolvent

dvoletne kmetijske šole, z par let prakse, tudi v hmeljarstvu, želi službe. Nastop takol ali pozneje. Naslov se izve v upravi „Kmetovalca“ pod številko 346.

Bika

montaionske pasme, 21 mesecev starega, lepega in zdravega, ima na prodaj: **Uprava moške kaznilnice v Mariboru.** 345

Pozor vinogradniki!

Cepljene trte po najnižji ceni kakor: Goethe portalis, rizling, beli burgundec, žlahtnina, silvanec, tantona, peček, mozler in več vrst črnine, ima na prodaj: **Franc Kovač, trčičar, Male Dole, pošta Volnik pri Celju.** 344

Slamnoreznica

se kupi! Ponudbe na naslov: **Fran Replč, Ljubljana-Trnovo.** 348

Žagarja,

samca ali oženjenega, z dobrimi spricvali, sprejme na žago s prostim stanovanjem **Janex Papler, Zgor. Bessnica 47, p. Kranj.** 342

Simodolski bik

2 leti in 3 mesece star, licencovan za plemo, ima na prodaj: **Miha Strukelj, Zapuže, p. St. Vid nad Ljubljano.** 341

Sadno drevje!

Prvovrstne visokodebelne jablane in mošne hruške najpriporočljivejših vrst, oddaja po zmernih cenah **drevesnica Vinke Stopar, Velenje.** 324

„Arboria“

cepljena smola in druga sredstva, katere izdeluje Chemotechna (glej inseti), so za odjemalce iz mariborskega okoliša v zalogi v skladišču **Kmetijske družbe v Mariboru, Meljska cesta 12.** 362

Deteljno seme in suhe gobe

kupuje po najvišjih cenah trgovina **Josip Urbančič, Ljubljana, Miklošičeva cesta 8.** 361

Staro železo in kovine

na drobno in v agone, kupuje po najvišjih cenah **Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska c. 1.** 368

Peči: štedilnike,

slamorenzice, brzoparilnike, vodne in gnojnične črpalke, vodovodne cevi, strojno lepenko, cement, mesorenzice, nudi najceneje **Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska c. 1.** 358

Cepljene trte.

Kdor hoče svoji vinograd zasadiiti glede čistosti, vrst in podlage, ter kakovosti v zanesljivimi trtami, naj zahteva cenik od: „Prve trčičarske zadruge v Sloveniji, p. Jursinci pri Ptuj.“ 358

Odrabri plemenski merjaščki,

stari 8—10 tednov, gorenjskega črnoislatega tipa z dolgimi visečimi uhlji in dolgega života, doganano dobra sorta za špeh in meso (šunkariji) ter odporne narave, se dobe v radovljiškem okraju. Interesentom, posebno kmet, podružnicam se priporoča, da naroče merjaške skupno in čimprej, da se jih še pravočasno odbere in rezervira. Pojasnilo daje: **Tajništvo okrajnih živinorejskih odborov v Radovljici.** 331

Stare kovine

baker, svinec, kositer, medenina, aluminij, cinkovo pločevino, akumulatorske plošče e.c., kupuje in plača najbolje: **Verc, komercijalna družba Ljubljana, Kongresni trg 9.** 357

Dve mladi kravi

s teleti (simodolski mešanici), ima na prodaj, eventuelno v zameno za čisokrvne breje telice ali krave simodolske pasme. **Josip Lenarčič na Verdu, pošta Vranika.** 351

Viničarja

z najmanj štirimi dobrimi delavci sprejme: **Karl Scherbaum in sinovi, Maribor, Grajski trg.** 334

„Jullienovo“ čistilo

za hitro in uspešno čiščenje vina. Vporabljajte to sredstvo vedno in ob vsaki potrebi, ker kalno ali nečisto vino nima prave cene ter ga vsakdo zavrne! Vporaba je enostavna. Preprodajalci zahtevajte specijalne ponudbe. Glavna zaloga: **Drogerija „SANITAS“, Celje in Ljubljana.** 248

Motna vina čistiti

In trpka, ter prekislá omiliti je zelo enostavno! Na zalogi imamo specijelno francosko želatino „Lainé“ tvrdke **Clement & Quigaard, Paris.** K vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zahtevajte cenik! Glavna zaloga: **Drogerija „Sanitas“, Celje in Ljubljana.** 249

Sadno drevje

naročujemo v popolno zadovoljnost od I. slov. drevesnice I. Dolinšek, **Št. Pavel v Savinjski dolini.** Zahtevajte cenik! 318

Čreva

vsakovrstna po najugodnejši ceni, kakor vsako leto vedno v zalogi. Kupim tudi

surovi in stopljeni loj

in ga plačam po najvišji dnevni ceni. **Jos. Bergman, Ljubljana, Poljanska cesta 85.** 329

Špinačo

letošnjeza pridelka, hilacinte, tulpe, narcize in krukose smo pravkar prejeli. **Sever & Komp., Ljubljana.** 308

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gosposvetska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in Urania, šivalni stroji za rodbino in obrt.
Vozna kolesa Styria Dürkoop, Orožno kolo (Waffenrad). Ceniki zastonj in franko.